

Groen Schoolplein 10-stappen-plan

1. Opstartfase

Een goed begin is het halve werk. Uiteraard geldt dit ook bij het ontwikkelen van groene, natuurlijk avontuurlijke én klimaatbestendige schoolpleinen. In de startfase gaat het om verkenning en het vastleggen van de basis. Op een schoolplein speel en leer je samen, dus maak je het ook samen. Voorbereiden vraagt dus vooral veel samenwerken. Het is daarom belangrijk om eerst een werkgroep samen te stellen. Vergeet niet om ook de gemeenten en buurtbewoners te betrekken. Expertise en samenwerking maken het tot een succes! Bepaal vervolgens een gezamenlijk idee voor jullie groene schoolplein. Waarom willen jullie een groen schoolplein? Hoe ziet het ideale groene schoolplein eruit? Hoe wordt het groene schoolplein de komende jaren ingezet? Voor buitenles? Voor pauzes? Is het vóór en na schooltijd toegankelijk? Passen de kernwaarden van de school bij een groen schoolplein en de inzet hiervan? Hoe groen moet het worden en welke functie moet het groen hebben?

2. Werk samen met verschillende partijen

Betrek vanaf het eerste moment alle partijen bij de plannen, want hoe meer mensen enthousiast zijn, hoe groter de kans van slagen. Houd rekening met de verschillende wensen. Geef uitleg over hoe het zit met de veiligheid. Hoe reageren ouders, leerlingen, docenten, schoonmakers, de conciërge, de omgeving en andere betrokkenen op de ideeën? Betrek ze bij het proces en bespreek hun belangen, verwachtingen, ideeën of bedenkingen. Voorbeeldmiddelen die ingezet kunnen worden zijn de nieuwsbrief, de schoolapp, sociale media en (leerlingen-/ ouder-/ buurt-)bijeenkomsten.

3. Maak een plan van aanpak

Omschrijf de algemene missie/visie van het groene schoolplein. Omschrijf de doelgroepen. Omschrijf de doelen en de bijbehorende doelstellingen per doelgroep. Breng vervolgens de locatie in kaart. Maak dan een begroting. Denk aan eigen middelen, subsidies, fondsen, crowdfunding, sponsorloop en sponsors. Vergeet niet om ook het onderhoud en gebruik mee te nemen. Heb je hulp nodig bij het maken van de begroting? [Hier](#) vind je een kostenoverzicht. Daarna maak je een planning. De

 Beleef de natuur!

looptijd van de startfase tot de opening is gemiddeld 1 tot 1,5 jaar. Maak daarom ook een communicatieplan met de werkgroep, leerlingen, ouders en andere betrokkenen zodat je gedurende het proces iedereen op de hoogte kunt houden van de ontwikkelingen.

4. Maak een communicatieplan

- a. Bij het proces van een groen schoolplein is communicatie en participatie zeer belangrijk. Door helder te communiceren naar alle betrokken partijen is de kans op succes groter. Maak een communicatieplan, zodat je zeker weet dat alle betrokkenen in het proces meegenomen worden. Daarnaast heeft iedereen dan ook een kans om een bijdrage te leveren.
- b. In een communicatieplan moet duidelijk worden welke doelgroepen er zijn en welke doelstellingen er per doelgroep behaald moeten worden. Denk ook goed na via welke communicatiekanalen de betrokkenen geïnformeerd worden. Dit kan gedaan worden via een tekst op de website van de school, een nieuwsbrief of een leuke poster op het raam. Maak de boodschap duidelijk naar alle betrokkenen.
- c. Wanneer na al het zwoegen en zweten, het groene schoolplein een feit is, is het tijd voor een feest! Een officiële opening van het schoolplein met leerlingen, leraren, ouders en andere betrokkenen en sponsors. De opening is een perfect moment om niet alleen het schoolplein officieel in gebruik te nemen, maar ook om vrijwilligers, meedenkers, hoveniers en alle partijen die financieel geholpen hebben te bedanken. Daarnaast is dit ook een mooi moment om het groene schoolplein en de school onder de aandacht te brengen bij de pers.

5. Ontwerpfase

In de ontwerpfase gaat het om verkenning en het vastleggen van de basis. Het draait vooral om het meenemen van de thema's: groen, klimaatbestendigheid en natuurlijk avontuurlijk in onder andere duurzame speelaanleidingen, waterberging en een gezonde speelplaats. Denk ook alvast na over zaken als fietsenstalling, gereedschap, opbergruimte, laden en lossen en het wegbrengen en ophalen van leerlingen. En op welke manier er ruimte wordt gecreëerd voor buitenles. In het ontwerp worden de wensen en eisen van alle gebruikers en betrokkenen meegenomen. Start met het verzamelen van input.

- Leerlingen: Vraag wat de leerlingen willen dóen (gedrag) op het plein, niet wat ze willen hebben. Hulp over hoe je dit kunt aanpakken vind je [hier](#) en [hier](#).
- Leerkrachten: Verken in een brainstormsessie met leerkrachten wat hun motivaties, dromen en randvoorwaarden zijn met betrekking tot het groene schoolplein. Bespreek ook waar ze moeilijkheden verwachten. Neem jullie onderwijsvisie mee: wat willen jullie uitdragen met het schoolplein? Kijk daarnaast naar de praktische voorwaarden van het schoolplein, zoals hoe houd je overzicht tijdens pauzes? Is vrij spel mogelijk na schooltijd?
- Ouders en buurt: Droom met elkaar over het nieuwe schoolplein. Hoe moeten kinderen er kunnen leren en spelen? Verzorg een informatiebijeenkomst, brainstormsessie of zet een ideeënbox of wensboom neer. Vraag ook aan de ouders en buurtbewoners uit de werkgroep om bij andere ouders en buurtbewoners te inventariseren wat hun dromen en randvoorwaarden zijn. Op deze [factsheet](#) vind je informatie over het betrekken van ouders en de buurt.
- Gemeente: Betrek de gemeente zo vroeg mogelijk in jullie vergroening. De gemeente is vaak eigenaar en/of verantwoordelijk voor de grond. Daarnaast hebben zij vaak subsidieregelingen

voor biodiversiteit, klimaatbestendigheid, sociale cohesie binnen een wijk, jongeren of sport & beweging. Bovendien kan de gemeente een rol spelen bij het onderhoud van het plein. Plan niet de gehele ruimte in. Er moet ruimte blijven voor verandering en aanpassingen.

6. Een goede ontwerper vinden

Een hovenier of professionele ontwerper helpt bij het tot stand komen van een groen schoolplein dat gebruiksvriendelijk is en aan alle wensen voldoet. Wij raden aan om een hovenier of ontwerper te vragen die ervaring heeft met groene schoolpleinen. Deze ontwerper weet alles over een prettig gebruik, maar ook over de veiligheid van spelaanleidingen en groen. Laat een hovenier ook helpen bij het maken van de juiste keuzes voor bomen en planten. Sommige planten en bomen zijn zeer geschikt voor een moestuin, andere juist om mee te knutselen of voor educatieve doeleinden. Denk aan mooie knoppen in de lente, bloemen in het voorjaar en de zomer en prachtige bladeren in de herfst. Let goed op met giftige planten en planten met stekels. Laat deze niet weg, je kunt ze prima gebruiken als leeraanleiding.

Voor hulp bij het selecteren van een goede hovenier klik je [hier](#).

7. Houd iedereen op de hoogte

Weten alle partijen nog wat er gaande is? Vergeet niet om de mensen die niet dagelijks van het plein gebruik maken te informeren en om feedback te vragen. Zorg voor duidelijkheid en helderheid bij iedereen. Je kunt hiervoor goed gebruik maken van de lokale media. Denk bijvoorbeeld aan artikelen in plaatselijke bladen, de schoolkrant, de schoolwebsite, sociale media en schoolwanden.

8. Aanleg

Wanneer het ontwerp voor het groene schoolplein is gemaakt, kan er begonnen worden met de aanleg. Vergeet niet van dit moment een feestje te maken met alle betrokkenen! En wil je wat extra pers voor je school, dan is dit een mooi moment.

Tijdens de aanleg moet er rekening gehouden worden met een aantal zaken:

- Zorg voor een goede coördinatie, goede en voldoende materialen/ gereedschap en mankracht.
- Laat als het nodig is een deskundig bedrijf helpen bij de aanleg.
- Kinderen, ouders en vrijwilligers helpen graag mee met slopen, afbreken, klussen, zaaien, sjouwen en opbouwen. Maak hier gebruik van!
- Teken het schoolplein van te voren uit en begin de aanleg in fases.
- Houd rekening met het seizoen tijdens de aanleg.
- Beloon iedereen die helpt met voldoende eten en drinken. De aanleg is immers weer een groots moment. Dit mag zeker gevierd worden.

9. Onderhoud & beheer

Door het groene schoolplein goed te onderhouden blijft het meerdere jaren aantrekkelijk. Het onderhouden van een groen schoolplein is veel intensiever dan een grijs schoolplein. De hoeveelheid onderhoud verschilt per locatie. Veel voorkomende onderhoudswerkzaamheden zijn:

- Standaard werkzaamheden: Vegen, zwerfafval opruimen en prullenbakken legen.
- Speeltoestellen: Keuringen, schoonmaken, aanvullen van valondergronden zoals schors en zand.

- Borders: Water geven, onkruid wieden, struiken en bomen snoeien.
- Moestuin: Zaaïen, water geven, oogsten en wieden. Met name moestuinieren is erg intensief in onderhoud.
- Wateronderdelen: Waterkwaliteit controleren, bijvullen van water.

Per werkzaamheid moet gekeken worden wie dit oppakt. Dit kunnen ouders, de buurt, de kinderen of een expert zijn. Een gouden tip is om bij de ontwerpfase al na te denken over het onderhoud. Hoeveel onderhoud kan je zelf als school oppakken en wat moet uitbesteed worden? Hoeveel geld is er beschikbaar voor het onderhoud? Denk hierover na in samenwerking met een expert.

Jaarplanningen kunnen helpen om het overzicht te bewaren. Hang de jaarplanning op in de school, zodat het voor iedereen zichtbaar is wat er moet gebeuren en wie dit oppakt. Kijk [hier](#) voor een voorbeeld van een beheerkalender.

10. Financiering

Een groen schoolplein gaat gepaard met een begroting en budget voor de financiering. Mensen en materialen moeten immers betaald worden. Maar hoe kom je aan de financiële middelen? Lees meer over [financiering](#) en over tips om aan het budget te komen.